

การบันทึกบัญชี – ปรับปรุงบัญชี

เป็นการลงรายการบัญชีเพื่อบันทึกการแก้ไขข้อผิดพลาด และการปรับปรุงบัญชีรายได้ ค่าใช้จ่ายต่างๆที่เกิดขึ้นในระหว่างงวดบัญชีให้ถูกต้องตามงวดบัญชีทั้งประเภทและจำนวนเงิน รวมทั้ง รายการค่าเสื่อมราคาหรือรายการอื่นที่มีลักษณะในการทำงานคล้ายคลึงกัน เพื่อให้ข้อมูลทางบัญชีที่บันทึกไว้แล้วถูกต้องสมบูรณ์ตามเกณฑ์คงค้าง และเพื่อนำข้อมูลที่ปรับปรุงแล้วไปจัดทำงบการเงิน

- รายการปรับปรุงบัญชีที่จำเป็นต้องบันทึกบัญชี ได้แก่

๑. วัสดุสำนักงาน
๒. รายได้ค้างรับ
๓. ค่าเสื่อมราคา
๔. ค่าตัดจำหน่าย
๕. ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
๖. ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า
๗. การแก้ไขข้อผิดพลาดทางการบัญชี

- วัสดุสำนักงาน

- การลงบัญชีเกี่ยวกับวัสดุระหว่างงวด ให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อตอนซื้อทั้งจำนวน
- เมื่อสิ้นงวดบัญชีและเมื่อทราบยอดคงเหลือของวัสดุตามที่ตรวจสอบ ให้ถือเป็นวัสดุคงเหลือ โดยปรับปรุงโอนกลับรายการค่าใช้จ่ายนั้นมาเป็นวัสดุคงเหลือตามราคาทุน ด้วยวิธีเข้าก่อน-ออกก่อน โดย

เดบิต วัสดุสำนักงานคงเหลือ

เครดิต วัสดุสำนักงาน

- รายได้ค้างรับ

- เป็นรายได้ที่เกิดขึ้นในงวดบัญชีปัจจุบัน แต่สนง.ยังไม่ได้รับชำระ โดยจะได้รับชำระในงวดบัญชีถัดไป
- ต้องทำการปรับปรุงรายได้ค้างรับเป็นรายได้ในงวดบัญชีปัจจุบัน โดย

เดบิต รายได้ค้างรับ

เครดิต รายได้

- ต.ย. – เนื่องจากวันสิ้นงวดบัญชีของสำนักงานไม่ตรงกับวันที่ธนาคารคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากให้กับ ผู้ฝาก ให้ สนง.จัดทำรายละเอียดการคำนวณดอกเบี้ยรับหรืออาจขอยอดหนังสือรับรองดอกเบี้ยจากธนาคาร ณ วันที่ ๓๐ ก.ย. เพื่อปรับปรุงการบันทึกดอกเบี้ยรับในใบโอน เช่น

วันที่	ฝาก	ถอน	คงเหลือ
1 สิงหาคม	100,000		100,000
10 สิงหาคม		50,000	50,000
1 กันยายน		2,000	48,000

วิธีการคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารค้างรับ (สมมติอัตราดอกเบี้ย 5% และมีจำนวนวันปีนี้ 366 วัน)

ว/ด/ป	จำนวนเงิน	อัตรา ดบ.	จำนวนวัน	ดอกเบี้ย	
10 ส.ค.	100,000	5 %	9	$100,000 \times 5 \% \times 9/366$	= 122.95
1 ก.ย.	50,000	5 %	22	$50,000 \times 5 \% \times 22/366$	= 150.27
		5 %	30	$48,000 \times 5 \% \times 30/366$	= 270.68
				รวม	= 543.90

เดบิต รายได้ดอกเบี้ยค้างรับ 543.90

เครดิต รายได้ดอกเบี้ยรับ 543.90

- ค่าเสื่อมราคา

เป็นวิธีการในการกระจายราคาทุนของสินทรัพย์ไปเป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ตลอดจนอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์นั้น การบันทึกค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่ายนั้น ถือว่าเป็นการปรับปรุงทางบัญชี โดย

ค่าเสื่อมราคาต่อปี = อัตราค่าเสื่อมราคาต่อปี x ราคาทุนของสินทรัพย์ถาวร

เดบิต ค่าเสื่อมราคา - ครุภัณฑ์---

เครดิต ค่าเสื่อมราคาสะสม -

ครุภัณฑ์.....

สินทรัพย์ถาวรราคาต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ให้บันทึกดังนี้

เดบิต ครุภัณฑ์ตัดบัญชีตามนโยบาย

เครดิต ครุภัณฑ์.....

- ตัดจำหน่าย

สนง.จะรับรู้การสูญเสียศักยภาพในการให้บริการของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน ในรูปของค่าตัดจำหน่าย คู่กับค่าตัดจำหน่ายสะสมเป็นประจำ ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี โดยใช้วิธีการคำนวณค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรง มีอัตราค่าตัดจำหน่ายร้อยละ ๒๕

เดบิต ค่าตัดจำหน่าย

เครดิต ค่าตัดจำหน่ายสะสม -.....

- ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

ในวันสิ้นงวดบัญชี ๓๐ ก.ย. สนง.อาจมีรายจ่ายบางประเภทซึ่งยังไม่จ่ายให้ผู้มีสิทธิได้รับ หรืออาจมีวัสดุ ครุภัณฑ์ การจ้างเหมาบริการ ที่สนง.ได้รับเป็นกรรมสิทธิ์แล้ว แต่ยังไม่เบิกจ่ายเงินให้

เดบิต ค่าใช้จ่าย...

เครดิต ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

- ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า

- เป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปก่อนสำหรับสินทรัพย์หรือบริการที่จะได้รับประโยชน์ในอนาคต และจะใช้หมดไปในระยะเวลาสั้น มักเกิดขึ้นในการดำเนินงานตามปกติของ สนง.

- เป็นค่าใช้จ่ายที่ สนง.จ่ายไปเป็นค่าบริการแล้วในงวดบัญชีปัจจุบัน แต่ยังไม่ได้รับประโยชน์ไม่หมด เหลือบางส่วนที่สามารถจะใช้ประโยชน์ในงวดบัญชีถัดไป บันทึกได้ ๒ กรณี คือ

๑. บันทึกไว้เป็นค่าใช้จ่าย ณ วันที่ สนง.จ่ายเงินทั้งจำนวน

เดบิต ค่าใช้จ่าย...

เครดิต เงินสด

ปรับปรุงบัญชีเมื่อสิ้นงวดบัญชี เฉพาะส่วนที่ยังไม่ถึงเวลาที่จะได้รับผลประโยชน์ตอบแทน

เดบิต ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า

เครดิต ค่าใช้จ่าย...

๒. บันทึกไว้เป็นสินทรัพย์ ณ วันที่ สนง.จ่ายเงินทั้งจำนวน

เดบิต ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า

เครดิต เงินสด

ปรับปรุงบัญชีเมื่อสิ้นงวดบัญชี เฉพาะส่วนที่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนไปแล้วเป็นค่าใช้จ่าย

เดบิต ค่าใช้จ่าย...

เครดิต ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า

- การแก้ไขข้อผิดพลาดทางบัญชี

หมายถึง การบันทึกบัญชีผิดพลาดจากข้อเท็จจริงหรือสิ่งที่ถูกต้อง อาจตรวจพบภายหลังการบันทึก

๑. การแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในงวดบัญชีปัจจุบัน (บันทึกตัวเลขไม่ถูกต้อง , บันทึกผิดประเภท , ลืมบันทึก , บันทึกกลับข้างกัน)

๒. การแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในงวดบัญชีก่อน ให้แสดงเป็นรายการปรับปรุงงวดก่อนในงบรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม ซึ่งต้องปรับยอดทรัพย์สินและหนี้สินที่ยกมา ณ ต้นงวดให้แสดงในยอดใหม่ที่ถูกต้อง ผลต่างให้ถือเป็นยอดผิดพลาดสะสมของรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายงวดก่อนๆ และให้ปรับปรุงตรงไปยังส่วนของเจ้าของ

ต.ย. ในระหว่างปี 2552 สนง.ตรวจพบว่าได้คิดค่าเสื่อมราคาของปี 2551 สูงเกินไป 20,000 บาท

วิธีทำ การปรับปรุงข้อผิดพลาดดังกล่าวในงบการเงินปี 2552 แสดงดังนี้

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม - 1 ต.ค. 2551	130,000
ปรับปรุงข้อผิดพลาดจากการคิดค่าเสื่อมราคางวดก่อนผิดพลาด	<u>20,000</u>
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม - 1 ต.ค. 2551 (ยอดที่ปรับปรุงแล้ว)	50,000
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	<u>80,000</u>
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม - 30 ก.ย. 2552	<u>230,000</u>

- **รายการปิดบัญชี** (Closing entries) หมายถึง วิธีปฏิบัติเพื่อโอนปิดบัญชีรายได้และค่าใช้จ่ายเข้าบัญชีรายได้สูง (ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่าย และโอนปิดรายได้สูง (ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่าย เข้าบัญชีรายได้สูง (ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม

- การบันทึกรายการปิดบัญชี

รายการ	การบันทึกรายการ
๑. ปิดบัญชีรายได้	เดบิต รายได้ (ชื่อบัญชีต่างๆ) เครดิต รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย

๒. ปิดบัญชีค่าใช้จ่าย	เดบิต รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย เครดิต ค่าใช้จ่าย (ชื่อบัญชีต่างๆ)
๓. ปิดบัญชีรายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย ๓.๑ กรณีเกิดผลรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ คือ บัญชีค่าใช้จ่ายมากกว่าบัญชีรายได้ ๓.๒ กรณีเกิดผลรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ คือ บัญชีรายได้มากกว่าบัญชีค่าใช้จ่าย	เดบิต รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม เครดิต รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย เดบิต รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย เครดิต รายได้สูง (ต่ำ) กว่า คชจ.สะสม